

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

w sprawie z powództwa B. P.

przeciwko Przedsiębiorstwu Transportowo - Spedycyjnemu A. Sp. z o.o. o

przywrócenie do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 stycznia 2011 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Spółecznych z dnia 11 sierpnia 2010 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z 15 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa Transportowo-Spedycyjnego A. sp. z o.o. na rzecz powoda B. P. 150 000 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Powód był jednocześnie radnym Sejmiku Województwa [...] i z tego tytułu przysługiwała mu szczególna ochrona przed wypowiedzeniem. Jego miesięczne wynagrodzenie wynosiło 12 000 zł.

Wyrok w całości apelacją zaskarżył powód. Domagał się jego zmiany poprzez przywrócenie do pracy, zasądzenia od pozwanego wynagrodzenia za cały

okres pozostawania bez pracy oraz zasądzenia kosztów procesu za drugą instancję. Apelacja zawierała również wniosek ewentualny obejmujący m.in. żądanie zasądzenia odszkodowania za okres od dnia wydania zaskarżonego wyroku do dnia 28 lutego 2011 r. w wysokości po 12 000 zł miesięcznie. W apelacji oznaczono wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 144 000 zł. Uiszczono opłatę w wysokości 7 200 zł.

Pełnomocnik powoda pismem z 14 lipca 2010 r. został wezwany przez Sąd Okręgowy –Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do usunięcia braków formalnych apelacji poprzez wskazanie kwoty, jakiej domaga się powód tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy i za jaki okres, w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia apelacji w tej części. Pismem z 26 lipca 2010 r. wskazano, że powód wnosi o przywrócenie do pracy i tym samym o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w kwocie po 12 000 zł miesięcznie za okres od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia wydania w sprawie orzeczenia przez Sąd Okręgowy.

Sąd Okręgowy –Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z 11 sierpnia 2010 r. odrzucił apelację powoda w części zaskarżającej wyrok Sądu I instancji w zakresie oddalenia powództwa o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. U uzasadnieniu postanowienia stwierdzono, że zgodnie z art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. jednym z istotnych wymogów apelacji jest zawarcie w niej wniosku o zmianę lub uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia. Wniosek ten powinien określać zakres żądania w sposób precyzyjny i jednoznaczny, umożliwiając wydanie przez Sąd II instancji wyroku nadającego się do wykonania. Z wyroku wynikać ma przedmiot rozpoznania oraz zakres, w jakim apelacja została uwzględniona albo oddalona. W wypadku roszczeń majątkowych o charakterze pieniężnym konieczne jest wobec tego podanie dochodzonej kwoty albo takie określenie żądania, na podstawie którego kwotę taką można łatwo ustalić. Wskazana kwota wyznacza zarazem wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 19 § 1 k.p.c. w związku z art. 368 § 2 k.p.c.). Żądanie zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy ma charakter roszczenia pieniężnego i w związku z tym powinno się wyrażać konkretną kwotą pieniężną. Za dopuszczalne można również

uznać określenie jej poprzez wskazanie kwoty wynagrodzenia miesięcznego oraz okresu, za który wynagrodzenie to miałyby przysługiwać. W takim przypadku konieczne jest na tyle precyzyjne wskazanie, aby można bez dodatkowych ustaleń wyliczyć wysokość dochodzonej kwoty. Prawidłowe sformułowanie wniosku apelacji w zakresie roszczeń pieniężnych ma znaczenie również dla ustalenia wysokości należnej opłaty od apelacji. Sąd Okręgowy zaznaczył również, że roszczenie o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy jest roszczeniem odrębnym od roszczenia o przywrócenie do pracy. W wypadku dochodzenia go łącznie z innymi roszczeniami majątkowymi jego wartość podlega zliczeniu z wartością innych roszczeń (art. 21 k.p.c.).

W konkluzji uzasadnienia stwierdzono, że zawarte we wniosku apelacji określenie zakresu żądanej zmiany skarżonego wyroku w odniesieniu do żądania zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy nie wskazywało dochodzonej z tego tytułu kwoty, ani nie pozwalało na jej precyzyjne ustalenie. Także przed sądem I instancji kwota ta nie została określona. W piśmie pełnomocnika powoda z dnia 26 lipca 2010 r. wskazano wprawdzie kwotę wynagrodzenia miesięcznego powoda, nie określono jednak precyzyjnie okresu, za który miałyby być przyznane. Wydanie wyroku przez Sąd II instancji jest zdarzeniem przyszłym, którego daty nie da się precyzyjnie określić, a w konsekwencji nie można również określić kwoty wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Nie było również wystarczające podanie w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia. Wartość ta nie wyznacza zakresu zaskarżenia. Ponadto, wynagrodzenie pracownicze nie jest świadczeniem powtarzającym się. Jego wartość nie może być więc określona zgodnie z art. 22 k.p.c.

Postanowienie w całości zażaleniem zaskarżył powód. Zarzucono naruszenie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. przez błędną jego interpretację i tym samym naruszenie art. 373 k.p.c. W uzasadnieniu zażalenia podkreślono przede wszystkim, że w wykonaniu zarządzenia Sądu Okręgowego pismem z 26 lipca 2010 r. wskazano, za jaki okres powód domaga się wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. W opinii skarżącego, taki sposób określenia zakresu dochodzonego roszczenia wydaje się w sprawie uzasadniony. Powód dochodził powództwem przywrócenia do pracy oraz zasądzenia wynagrodzenia za cały okres

pozostawania bez pracy. Powód był pracownikiem szczególnie chronionym, więc wynagrodzenie należy się za cały okres pozostawania bez pracy. Za niemożliwe do ustalenia było kwotowe określenie zarówno w treści samego pozwu, jak i w treści apelacji wysokości dochodzonego z tego tytułu roszczenia. Nie jest bowiem możliwe wskazanie terminu wydania przez Sąd Okręgowy wyroku przywracającego do pracy. Zakres, tym samym wysokość sumy wynagrodzenia obejmują okres świadczeń przyszłych zarówno w odniesieniu do dnia wniesienia pozwu, jak i samej apelacji. Gdyby powód wskazał konkretną datę, to w razie wydania przez Sąd II instancji wyroku przed wskazanym dniem, apelacja byłaby oddalona w zakresie obejmującym okres po wydaniu wyroku. W uzasadnieniu zażalenia podniesiono także, z powołaniem się na uchwałę Sądu Najwyższego z 17 listopada 2009r., III CZP 83/09, OSNC 2010/5/69 (Zaznaczenie w apelacji zakresu żądanej zmiany lub uchylenia zaskarżonego orzeczenia w sposób niezgodny z granicami zaskarżenia nie stanowi braku uniemożliwiającego nadanie biegu apelacji, jeżeli ze względu na tzw. integralność zaskarżonego orzeczenia sąd drugiej instancji może wyjść poza te granice oraz granice wniosków), że w apelacji wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku I instancji w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda okazało się mieć uzasadnione podstawy.

Powód domagał się, między innymi, w apelacji zasądzenia od pozwanego wynagrodzenia za cały czas pozostawania bez pracy. Nie było spornym w sprawie, że wynagrodzenie miesięczne powoda wynosiło 12.000 złotych. Wezwany do usunięcia braków formalnych apelacji pełnomocnik powoda wskazał, że oprócz przywrócenia do pracy dochodzi zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w kwocie po 12.000 zł miesięcznie za okres od 1kwietnia 2009 r. do dnia wydania w sprawie orzeczenia przez Sąd Okręgowy.

Wstępnie należy stwierdzić, że jeżeli powód dochodzi jednym pozwem zarówno przywrócenia do pracy, jak i zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, dla celów obliczenia wartości przedmiotu sporu w sprawie zlicza się wartość obu tych roszczeń, zgodnie z art. 21 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2009 r., I PZ 1/09, niepublikowane). Tak więc, co do

zasady, należy zgodzić się, że jednym z istotnych wymogów apelacji jest zawarcie w niej wniosku o zmianę lub uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia. (art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c.). W przypadku roszczeń majątkowych (pieniężnych) jakim jest wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy konieczne jest zatem określenie wartości przedmiotu sporu (art. 19 k.p.c. w związku z art. 368 § 2 k.p.c.). Regułą jest więc konieczność oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji poprzez wskazanie konkretnej kwoty pieniężnej, a nie w sposób opisowy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2001 r., I PZ 41/01, niepublikowane).

Należy jednak wyraźnie podkreślić, że dopuszczalne jest wskazanie przedmiotu wartości przedmiotu zaskarżenia nie tylko poprzez określenie kwoty pieniężnej. W postanowieniu z dnia 29 czerwca 2001 r., I PZ 32/01 (niepublikowane) Sąd Najwyższy stwierdził bowiem, że nie jest konieczne, także w postępowaniu apelacyjnym (kasacyjnym) odrębne określenie wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli ze wskazania zakresu zaskarżenia wyroku w sprawie o roszczenia pieniężne wyraźnie wynika jakich kwot przeciętnych dotyczy apelacja (kasacja). Sąd Okręgowy trafnie więc zauważa, że w przypadku takich roszczeń możliwe jest wskazanie kwoty lub takie określenie żądania, na podstawie którego kwotę tę można bez większego trudu ustalić. Tak więc, jak sam stwierdza Sąd Okręgowy, nie jest możliwe precyzyjne określenie daty wydania wyroku, a w konsekwencji także kwoty dochodzonego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Nie można natomiast zgodzić się z tym, że sposób określenia wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy uniemożliwiło ocenę prawidłowości podanej wartości przedmiotu zaskarżenia i uiszczonej opłaty od apelacji. Ostateczne rozliczenie opłaty jest bowiem możliwe dopiero w dniu wyrokowania.

Powód sprecyzował zaś wysokość dochodzonej kwoty wynagrodzenia w sposób dający wystarczającą podstawę do jej wyliczenia, w dniu wyrokowania, bez żadnych trudności.

Z powyższych względów należy stwierdzić, że określenie wartości przedmiotu zaskarżenia (wynagrodzenia za cały czas pozostawania bez pracy) poprzez podanie miesięcznego wynagrodzenia powoda za okres do dnia wydania

orzeczenia w sprawie, bez podania jego kwoty, nie narusza przepisów postępowania regulujących wymogi formalne apelacji.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹ § 1 k.p.c., postanowił jak w sentencji.